

Zarząd Związku Powiatów Polskich negatywnie ocenia opublikowany 6 czerwca 2012 roku projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych oraz ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych.

Oceniamy, że przedłożony projekt w dłuższej perspektywie czasu:

1. spowoduje pogorszenie dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Jak wynika z uzasadnienia projektu wprowadzane zmiany nie mają w żaden sposób wpłynąć na dostęp obywateli do wymiaru sprawiedliwości. Wynika to z założenia, że objęte reformą sądy rejonowe zostaną zastąpione wydziałami zamiejscowymi - w dokładnie takiej samej liczbie i rodzaju, jak funkcjonowały do tej pory w samodzielnym sądzie. Przy zachowaniu tej zasady, z punktu widzenia społeczeństwa, wszystkie sprawy sądowe będą załatwiane w tym samym miejscu, co do tej pory. Sytuację taką uznajemy jednak za przejściową.

Wyraźnie wskazanym celem reformy jest uzyskanie bardziej równomiernego obciążenia pracą kadry orzeczniczej. Samo połączenie kilku sądów o niskim wpływie spraw nie pozwala na osiągnięcie tego celu; będzie to możliwe dopiero wówczas, gdy wraz z naturalnym zwalnianiem etatów sędziowskich nie będą one obsadzone, ale przenoszone jako wakaty do sądów o większym obciążeniu wpływem spraw. Będzie to w perspektywie najbliższych lat prowadziło do spadku liczby etatów w sądach, które w ramach reformy przejmą obszar właściwości znoszonych sądów rejonowych. Z czasem doprowadzi to nieuchronnie do konieczności likwidacji wydziałów zamiejscowych – o tyle prostszej, że wymagającej wydania jedynie zarządzenia, a nie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

2. stanowi poważne uszczuplenie potencjału instytucjonalnego powiatów, w których znajdują się znoszone sądy rejonowe.

Powiat w ramach reformy 1998 roku został pomyślany jako obszar zarządzania całością spraw publicznych o charakterze lokalnym – wyposażony tym samym w określone instytucje – takie jak sąd, prokuratura, urząd skarbowy, itd. Likwidacja części tych instytucji powoduje realną deprecjację poszczególnych powiatów. Przekształcenie samodzielnego sądu w wydziały zamiejscowe sąsiedniego sądu stwarza wrażenie podległości sąsiedniemu ośrodkowi miejskiemu. W dłuższej perspektywie czasu może to stworzyć zagrożenie dla istnienia powiatów.

Warto w tym miejscu wskazać, że w piśmie z dnia 7 lutego 2012 roku zaproponowany został sposób przeciwdziałania poczuciu deprecjacji lokalnych wspólnot. Zgodnie z art. 18b ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku – Prawo o ustroju sądów powszechnych poza siedzibą sądu rejonowego mogą być tworzone wyłącznie wydziały zamiejscowe. Proponowana reforma oznacza zatem w praktyce utworzenie w jednej lokalizacji kilku odrębnych wydziałów zamiejscowych. Zaproponowaliśmy wprowadzenie zasady, że wydziały zamiejscowe sądu rejonowego zlokalizowane w danym miejscu będą nosiły własną zbiorczą nazwę, np. sąd powiatowy w ... wydziały zamiejscowe sądu rejonowego w ... . Nie stoi to w sprzeczności z kierunkiem zmian dokonywanych obecnie przez Ministerstwo Sprawiedliwości, a polegających na zniesieniu określania mianem sądu wewnętrznych komórek organizacyjnych (np. sąd rodzinny, sąd grodzki). W tych bowiem przypadkach „sądy” stanowiły jednorodne komórki organizacyjne wydzielenie zgodnie z kryterium przedmiotowym; w przedłożonej propozycji miano sądu powiatowego dotyczyłoby kilku komórek organizacyjnych wydzielonych według kryterium terytorialnego.

Stanowisko Zarządu ZPP w sprawie planowanej reformy sieci sądów rejonowych

Kategoria: Felietony

Opublikowano: środa, 27, czerwiec 2012 10:00

Odsłony: 2055

Niestety do dnia dzisiejszego nie otrzymaliśmy rzetelnej odpowiedzi na tą propozycję.

Wobec powyższego Związek Powiatów Polskich opowiada się przeciwko zaproponowanej reformie struktury terytorialnej sądów rejonowych.